

Sygn. akt V ACa 118/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Gierczak
Sędziowie:	SA Andrzej Lewandowski SO del. Teresa Karczyńska - Szumilas (spr.)
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Joanna Makarewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2016 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa D. M.

przeciwko Skarbowi Państwa - A. w B. i (...) w G.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt I C 595/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – (...) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

sygn. akt V ACa 118/16

UZASADNIENIE

Powód D. M. wniósł o zobowiązanie pozwanego Skarbu Państwa - A. w C. (obecnie A. w G.) i A. w B. do przeproszenia powoda za dokonane naruszenia dóbr osobistych poprzez zamieszczenie na koszt pozwanego w ciągu 7 dni od uprawomocnienia się wyroku na stronie internetowej (...) w dziale „(...)”, czcionką V., rozmiar „small” z pojedynczą interlinią tekstu: (...), dostępnego na stronie przez (...) dni, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 65.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego kwoty 5.000 złotych na rzecz Fundacji (...), oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że był osadzony w jednostkach penitencjarnych w B. i C., gdzie naruszono jego dobra osobiste, albowiem był on izolowany w celach, które nie spełniały standardu 3 m.kw. powierzchni mieszkalnej

na osobę, kąpiki sanitarne nie były dostatecznie odseparowane od powierzchni mieszkalnych, a w celach utrzymywał się nieprzyjemny zapach. Powód, pomimo że nie pali, został osadzony w celi razem z palącymi, zaś sam stan cel był nieodpowiedni, były one zagrzybione, panowała wilgoć oraz gromadziło się robactwo. Ograniczony był również dostęp do sztucznego oświetlenia, co utrudniało swobodne czytanie, w związku z tym wzrok powoda uległ pogorszeniu. Powód podniósł także, że przebywając w jednostkach penitencjarnych borykał się z niedostatkami środków czystości i środków higieny osobistej, ograniczonym dostępem do ciepłej wody, co utrudniało pranie oraz suszenie bielizny. Miał ograniczony dostęp do więziennej służby zdrowia, nadto w A. w C. nabawił się (...), która nie była leczona, w związku z tym powód odczuwa skutki tej niedoleczonej choroby. Pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa kwestionując twierdzenia i zarzuty powoda oraz zasadę i wysokość jego żądań, a nadto wskazując że powód był osadzony w warunkach spełniających wszelkie przewidziane prawem wymogi, przy czym były to cele dla niepalących oraz miał odpowiedni dostęp do opieki medycznej.

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2015r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo oraz odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód był osadzony w A. w B. w okresie od 24 kwietnia 2013 roku do 18 czerwca 2013 roku i od 4 lipca 2013 roku do 9 lipca 2013 roku. Przebywał on w celach nr (...) o powierzchni 22,21 m.kw. przeznaczonych dla 7 osób, nr (...) o powierzchni 18,40 m.kw. przeznaczonych dla 6 osób, nr (...) oddziału (...) o powierzchni 18,40 m.kw. przeznaczonych dla 6 osób i nr (...) o powierzchni (...), 95 m.kw. przeznaczonych dla 6 osób. W A. w C. powód przebywał w okresie od

18 czerwca do 4 lipca 2013 roku, w celi nr (...) o powierzchni 18,(...) m.kw. przeznaczonych dla 6 osób, nr (...) o powierzchni 16,10 m.kw. przeznaczonych dla 5 osób i nr (...) o powierzchni 7,38 m.kw. przeznaczonych dla 2 osób. Będąc osadzonym w powyższych jednostkach penitencjarnych powód nie przebywał w warunkach przeludnienia, w każdym wypadku powierzchnia mieszkalna celi była taka, że w przeliczeniu na maksymalną ilość zakwaterowanych osadzonych wynosiła ponad 3 m.kw. na jednego osadzonego.

Powód był osadzany w celach, zgodnie z własną deklaracją co do używania wyrobów tytoniowych; zarówno w Areszcie w B., jak i w C., był osadzony w celi dla osadzonych nie używających wyrobów tytoniowych.

Cele mieszkalne w obu jednostkach, w których osadzony był powód, posiadały wentylację grawitacyjną, przewody kominowe były systematycznie co roku sprawdzane pod kątem drożności, a stwierdzone niedrożności były usuwane.

W lutym 2013 roku w A. w B. była przeprowadzona kontrola sanitarna tej jednostki, także co do cel, w których był później osadzony powód. Jedynie w przypadku celi nr (...) stwierdzono ślady wilgoci w narożniku ścian, które miały zostać usunięte do 31 grudnia 2013 roku.

W celach jest sztuczne oświetlenie, którego natężenie jest zgodne z normami i którego okresowo są dokonywane kontrole.

W jednostkach i celach dokonywana także była okresowa deratyzacja i dezynsekcja.

Wszystkie cele wyposażone były w kąpiki sanitarne, które były wydzielone od reszty pomieszczenia albo murowaną ścianą z drzwiami, albo płytą z nieprzepuszczalną kotarą; pozostałe wyposażenie cel było należyte, zgodne z przepisami wykonawczymi. Osadzeni otrzymywali raz w miesiącu środki higieny oraz środki do czystości celi, powód nie zgłaszał uwag, aby otrzymywał ich zbyt mało. Na oknach cel, po zewnętrznej stronie, są zabezpieczenia w postaci krat i blend; okna można otwierać w celu wietrzenia celi i cele były wietrzone w czasie spaceru osadzonych. Wszystkie cele posiadają dostęp do bieżącej, zimnej wody, raz w tygodniu powód korzystał z kąpeli. Powód podczas osadzenia w obu jednostkach penitencjarnych nie składał skarg na warunki osadzenia.

Ze strony innych osadzonych powód nie spotykał się z agresją, powód nie obawiał się o zdrowie i życie, będąc w aresztach.

W A. w B. funkcjonuje ambulatorium oraz szpital dla osadzonych. W A. w C. był lekarz, który przyjmował codziennie. Powód był przyjmowany przez lekarza tego samego dnia, gdy się zapisał; nie miał żadnych problemów ze swoim stanem psychicznym, jak również nie zgłaszał (...).

Sąd Okręgowy wskazał, iż powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie wiarygodnych dokumentów, zeznań świadków T. N., T. K. i W. K., zaś przesłuchaniu powoda Sąd Okręgowy dał wiarę jedynie w tej części, która znalazła pokrycie w zebranych dowodach. Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe powoda o przesłuchanie świadków J. G., S. L., D. S. i S. P., albowiem dwie pierwsze osoby były jedynie osadzone z powodem w tej samej jednostce – A. w C., lecz nie w tych samych celach, zaś zarzuty powoda dotyczyły przede wszystkim

warunków konkretnych celach. Wobec treści zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Okręgowy oddalił także wnioski o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka D. S., jako nieuzasadniony i nie mający wpływu na dokonane w sprawie ustalenia. Wniosek o przesłuchanie świadka S. P. był zaś zdaniem Sądu Okręgowego bezprzedmiotowy i niezasadny, skoro osoba ta nie przebywała jednocześnie z powodem w jednej celi.

Sąd Okręgowy wyjaśnił także, iż oddalił wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu (...) w związku z ustaleniem, że powód nie był osadzony w warunkach, które naruszałyby jego dobra osobiste, (...)

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż z utrwalonej wykładni art. 448 k.c. wynika, że osoba dochodząca zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych powinna wykazać jedynie fakt naruszenia jej dobra osobistego, zaś wykazanie tej okoliczności uruchamia domniemanie wynikające z art. 24 § 1 k.c., iż naruszenie tego dobra było bezprawne. Rzeczą powoda w niniejszej sprawie było zatem skonkretyzowanie dobra osobistego, w ramach którego, w swojej ocenie, doznał uszczerbku, a także wykazanie, że w określony sposób zostało ono naruszone. Dopiero po udowodnieniu tych okoliczności należało ewentualnie rozważyć istnienie przesłanki bezprawności, warunkującej stwierdzenie naruszenia dobra osobistego w myśl art. 24 § 1 k.c.

Oceniając przez pryzmat powyższych rozważań treść pozwu, Sąd Okręgowy na samym wstępie rozważań wskazał, iż co do zasady nieuzasadnione było żądanie zobowiązania pozwanego do złożenia przeprosin o treści, w której mowa jest o Centralnym Zarządzie Służby Więziennej, jako podmiotu, który miał dopuścić się naruszenia dóbr osobistych, skoro za pozwanego wskazano inne jednostki organizacyjne.

W ocenie Sądu Okręgowego w świetle całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie powód nie wykazał naruszenia jakiegokolwiek dobra osobistego, w szczególności prawa do godnego odbywania kary, w tym godności osobistej, prawa do prywatności i intymności. Sąd Okręgowy wskazał, że powód w okresie odbywania kary pozbawienia wolności we wskazanych jednostkach penitencjarnych nie przebywał w warunkach przeludnienia i miał zapewnione minimum 3 m⁽²⁾ powierzchni celi do swojej dyspozycji. Same przeciwne twierdzenia powoda, nie stanowiły natomiast skutecznego dowodu na poparcie tezy o osadzeniu w warunkach przeludnienia. Wyliczając powierzchnię celi, Sąd I instancji, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem nr 7/2012 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 30 stycznia 2012 roku, nie wliczył do niej wnęki okiennej i grzejnikowej, a także powierzchni poza kratami wewnętrznymi oraz wydzielonych kącików sanitarnych, nie znalazł zaś podstaw do odliczania od powierzchni celi mieszkalnej powierzchni zajmowanej przez sprzęty w celi. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż wobec nie wykazania okoliczności przeludnienia celi, nie wykazano naruszenia dobra osobistego z tego powodu, a tym samym naruszenia przepisu art. 110 § 2 kkw.

Także pozostałe zarzuty powoda, na których oparł on swoje roszczenie, zdaniem Sądu I instancji, nie zasługiwały na uwzględnienie. W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego wykazano, że cele mieszkalne, w których osadzony był powód, były wyposażone w kąciki sanitarne, odgrrodzone od reszty pomieszczenia w sposób zapewniający prywatność. Powód być może mógł odczuwać pewien dyskomfort podczas wykonywania czynności fizjologicznych,

jednakże przysługujące mu prawo do intymności nie zostało naruszone, a ponadto ewentualne dolegliwości z tym związane, w tym także nieprzyjemne zapachy, które występują z racji tego, że kącik sanitarny jest tylko wydzielony z pomieszczenia mieszkalnego celi, są uzasadnione specyfiką miejsca, w którym powód przebywał, jako osoba, która naruszyła porządek prawny. Każda cela była również wyposażona w niezbędny sprzęt kwaterunkowy, a fakt wcześniejszego użytkowania tego sprzętu czy nawet drobne usterki nie mogą przesądzać o jego nieprzydatności dla dalszego powierzenia osadzonym. Zarzuty dotyczące niesprawnej wentylacji oraz wadliwego oświetlenia nie znalazły potwierdzenia w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, natomiast fakt, że okna były pokryte kratą lub siatką zabezpieczającą nie stanowi naruszenia dobra osobistego powoda, a jest jedynie naturalną konsekwencją obowiązujących zasad bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych.

Sąd Okręgowy zaznaczył także, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami, administracja pozwanej jednostki nie miała obowiązku dostarczania osadzonym do celi ciepłej wody. W kącikach sanitarnych powód miał zapewniony dostęp do bieżącej zimnej wody, natomiast raz na tydzień przysługiwała mu ciepła kąpiel. Częstotliwość i ilość wydawanych powodowi środków higieny osobistej była zgodna z obowiązującymi przepisami. Zarzuty powoda odnoszące się do braku dezynfekcji, robactwa, braku ogrzewania zimą w celach nie zostały potwierdzone; sam fakt pojawienia się robactwa w celi w ocenie Sądu Okręgowego nie przesądzał jeszcze o naruszeniu z tego powodu dobra osobistego, jeśli zobowiązany podejmował działania, mające na celu zlikwidowanie tego problemu. Odnośnie służby zdrowia i stanu zdrowia powoda, Sąd I Instancji wskazał, że sam powód zeznał, że był przyjmowany przez lekarza w tym samym dniu, w którym się zapisywał, w C. leczył się u dwóch lekarzy, co w ocenie Sądu Okręgowego, w sposób wystarczający podważa zarzut braku czy niewłaściwego dostępu do leczenia w pozwanej jednostce. Z kolei podnosząc zarzut braku wykonania koniecznych badań, nie wykazał powod, aby była w ogóle potrzeba ich przeprowadzenia, w związku ze stanem zdrowia, skoro wskazując na choroby podczas swojego przesłuchania, powód nie wskazał na (...), którą podniósł w treści pozwu, jako główną chorobę, której miał się nabawić podczas osadzenia.

Jednocześnie Sąd I Instancji zważył, że przebywanie osoby, która została skazana prawomocnym wyrokiem karnym, w zakładzie zamkniętym, nie ma służyć takiej osobie możliwości odczuwania wrażeń estetycznych w związku ze stanem celi, a jedynie wystarczające jest, aby warunki w takim zakładzie umożliwiały Państwu należyte wykonanie wobec takiej osoby orzeczonej kary, będącej w swej istocie środkiem represyjnym. Odbywanie kary pozbawienia wolności jest ze swojej istoty immanentnie związane z ograniczeniami i niedogodnościami, typowymi dla warunków izolacji, zaś pewne uciążliwości lub niedogodności związane z samym pobytem w zakładzie karnym, nie mogą świadczyć o naruszeniu dobra osobistego w postaci uchybienia godności osadzonego w zakładzie karnym. Sąd I Instancji stwierdził, że na skutek osadzenia powoda w A. w B. i w C., we wskazanych na wstępie okresach, pozwany nie naruszył żadnego dobra osobistego powoda w zakresie odbywania kary pozbawienia wolności, w tym godności osobistej, prawa do intymności, prywatności oraz zdrowia, i mając to na uwadze powództwo w całości oddalił.

Odstępując od obciążenia powoda kosztami procesu Sąd Okręgowy wskazał, że powoda reprezentował pełnomocnik z wyboru, i w związku z tym mógł on subiektywnie być przeświadczony o zasadności swoich roszczeń, przynajmniej w części.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w B. wywiódł powód zaskarżając go w całości i zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego tj. naruszenie przepisów art. 23 k.c. i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c, polegające na nie rozważeniu w toku podejmowania decyzji wszystkich okoliczności, które to uchybienie proceduralne miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, zaś w obu wypadkach zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał, iż samo pozbawienie człowieka wolności jest karą i jedynym przewidzianym przez prawo skutkiem przestępstwa. Nawet jednak popełnienie przez powoda czynu zabronionego

nie czyni go obywatelem „niepełnoprawnym” ani obywatelem drugiej kategorii. Sąd nie może natomiast popierać niehumanitarnego traktowania człowieka, czy też poniżania jego godności ze względu na fakt, iż w przeszłości popełnił on błąd.

Prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności niewątpliwie należy zaliczyć do katalogu dóbr osobistych podlegających ochronie, zaś działania naruszające te dobra mogą rodzić odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie art. 24 i 448 k.c. Skarżący podkreślił, iż Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę długości przebywania osadzonego w złych warunkach, w szczególności w zbyt małych celach, gdzie panowały nieodpowiednie warunki higieniczne i sanitarne. Zaznaczył on także, iż nie może ponosić ujemnych konsekwencji niewłaściwej polityki państwa względem więziennictwa, a brak środków w budżecie nie może usprawiedliwiać niehumanitarnego traktowania.

W ocenie skarżącego Sąd Okręgowy nie przeprowadził istotnych elementów postępowania dowodowego w celu ustalenia czy doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda i czy strona pozwana ponosi za to odpowiedzialność.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wskazując na niezasadność wywiedzionego środka zaskarżenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy, zatem nie zachodzi potrzeba ich ponownego przytoczenia.

Sąd Okręgowy dokonał poprawnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie i na ich podstawie w sposób nie naruszający art. 233 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy. Jedynie na marginesie wskazać należy, iż formułując zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. wskazujący na nierozważenie przez Sąd Okręgowy w toku podejmowania decyzji wszystkich okoliczności, skarżący w ogóle nie określił jakie dowody zostały przez Sąd I instancji ocenione sprzecznie ze wskazaniami sformułowanymi w przytoczonym przepisie.

Wbrew podniesionemu zarzutowi, Sąd Okręgowy w sposób wnikliwy, logiczny i wszechstronny rozważył wszystkie dowody zgromadzone w sprawie. W orzecznictwie szeroko podkreśla się, iż ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze świadkami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, sygn. akt II CKN 817/00, LEX nr 56906). Ocena ta powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań pomiędzy podstawami wniosku i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku także szczegółowo odniósł się do dowodów przeprowadzonych w toku postępowania, wskazując którym dał wiarę, a którym jej odmówił. Wyjaśnione zostały również przyczyny oddalenia wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków J. G., S. L., D. S. i S. P., dowodu z opinii biegłego (...) jak i dowodów z dokumentacji medycznej dotyczącej powoda. Strona powodowa w toku rozprawy nie złożyła w tym zakresie zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c., zaś odnosząc się do kwestii nie przeprowadzenia

postępowania dowodowego w pełni zgodnie ze złożonymi wnioskami w uzasadnieniu apelacji wskazała za ledwie, iż sąd nie przeprowadził istotnych elementów postępowania dowodowego nie podając nawet do jakich dowodów twierdzenie to się odnosi.

Ustosunkowując się zaś do zarzutu naruszenia prawa materialnego, należy zaznaczyć, iż w istocie zgodnie z treścią przepisu art. 24 k.c. ten czyje dobro osobiste zostaje bezprawnie naruszone może żądać m. in. zadośćuczynienia pieniężnego na zasadzie przewidzianej m. in. przepisem art. 448 k.c. Dobra osobiste należy rozpatrywać w kategoriach „stanów rzeczy”, a zarazem „atrybutów osoby” stanowiących wartości szczególnie wysoko cenione przez system prawny, co podkreśla normatywny aspekt tych dóbr i wskazuje, że normy prawne obiektywnie ustalają zakres ich ochrony. Przesłanką ochrony dóbr osobistych jest bezprawne naruszenie ich sfery. Naruszenie dobra osobistego polega już na samym przekroczeniu zakreślonej w przepisie art. 24 k.c. granicy zagrożenia dobra osobistego, ale dla powstania roszczenia uprawnionego konieczna jest wskazana bezprawność rozumiana jako działanie (zaniechanie) sprzeczne z porządkiem prawnym i zasadami współżycia społecznego. Konstrukcja domniemania bezprawności wyrażona w tym przepisie przenosi jednak ciężar dowodu braku bezprawności na podmiot naruszający sferę zakreśloną treścią osobistych praw podmiotowych – w niniejszej sprawie na pozwanego, przy czym nie każde naruszenie dobra osobistego daje prawo do skorzystania z ochrony prawa cywilnego.

Skarżący – domagając się żądanej kwoty zadośćuczynienia – podnosił okoliczność przełudnienia w celi, w której przebywał, niewłaściwy jej stan oraz niewłaściwe wyposażenie i nieprawidłową opiekę medyczną, w jednostkach, w których był osadzony. Jakkolwiek strona powodowa w wywiedzionej apelacji także we wskazanym zakresie nie wyartykułowała skonkretyzowanych zarzutów, ograniczając się do rozważań natury ogólnej Sąd Apelacyjny poddał tę kwestię pod rozważenie. Po pierwsze, roszczenia i zarzuty skarżącego w tym zakresie wymagają rozważenia odpowiedzialności pozwanego w myśl przepisu art. 417 k.c., gdyż zarzucane zachowanie pozwanego polega w tej kwestii przede wszystkim na naruszeniu konkretnych norm prawnych. Zgodnie z treścią przepisu art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przesłanką odpowiedzialności w myśl powyższego przepisu jest szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.p.c., czyli szkoda w mieniu i szkoda na osobie, która może być majątkowa lub niemajątkowa. Kompensowane są zatem straty i utracone korzyści, ale również może być przyznane zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę w przypadkach wskazanych w art. 445 k.c. i art. 448 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2011 r., sygn. akt V CSK 489/2010, LEX nr 1102552). Podkreślić w tym miejscu należy, iż pojęcie „wykonywania władzy publicznej” obejmuje tylko takie działania, które ze swej istoty, czyli ze względu na charakter i rodzaj funkcji przynależnej władzy publicznej, wynikają z kompetencji określonych w Konstytucji RP oraz w innych przepisach prawa, a ich wykonywanie z reguły łączy się z możliwością władczego kształtowania sytuacji jednostki. Podkreślenia wymaga, że dobra osobiste mogą być szczególnie narażone na uszczerbek przy wykonywaniu władzy publicznej. Stosownie do treści art. 30 Konstytucji RP przyrodzona i niezbywalna godność człowieka jest nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych. Obowiązek ten powinien być realizowany przez władze publiczne przede wszystkim tam, gdzie państwo działa w ramach imperium, realizując swoje zadania represyjnie, których wykonanie nie może prowadzić do większego ograniczenia praw człowieka i jego godności, niż to wynika z zadań ochronnych i celu zastosowanego środka (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2007 r., sygn. akt II CSK 269/07, LEX nr 315849).

Ocena materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do stwierdzenia, że w ustalonym stanie faktycznym dobra osobiste powoda nie zostały naruszone przez stronę pozwaną, a podjęte przez nią działania nie nosiły cech bezprawności, przez co należało odmówić powodowi ochrony przewidzianej w przepisach art. 23 i 24 k.c. i art. 448 k.c. Powtórzyć należy za Sądem Okręgowym, iż w każdej celi, w jakiej powód był umieszczony powierzchnia wynosiła ponad 3 m² ma jednego więźnia; powyższą powierzchnię należy przy tym liczyć w odniesieniu do ilości osób przebywających w celi, a nie jak twierdzi pozwany, ilości łóżek w celi. Nadto, cele były wyposażone w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych,

a także odpowiednie oświetlenie. Stan zdrowia powoda w badanym okresie nie wymagał specjalnej diagnostyki, czy wdrożenia specjalistycznego leczenia, powód miał zapewniony dostęp do lekarza, zaś pobyt w jednostkach pozwanego nie spowodował u niego uszczerbku na zdrowiu czy rozstroju zdrowia.

Podkreślić wreszcie należy, iż brak merytorycznego wykazania uchybień Sądu I instancji nie może zostać przesłonięty przez retorykę wskazującą jakoby warunki, w których powód przebywał oznaczały niehumanitarne czy poniżające traktowanie powoda.

Mając na względzie powyższe należało uznać, iż działania pozwanego nie tylko nie były niezgodne z prawem, ale przede wszystkim dobra osobiste powoda nie zostały w żaden sposób naruszone, a zatem zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny – na podstawie art. 385 k.p.c. – oddalił apelację, zaś o kosztach zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą orzekł z mocy art. 98 § 1 i 3 oraz 108 § 1 k.p.c. i § 10 pkt 25 w zw. z 12ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynność radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013 poz. 490 z późn. zm).

.

--	--	--